

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 29 grudnia 2023 r.
znak sprawy: BM.zp.058.16.2023

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 24.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 24 złożoną przez Posła na Sejm RP Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie aktualnej sytuacji na rynkach rolnych, przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w przedmiotowym piśmie.

- 1. Jak Pan Minister odniesie się do kwestii przedstawionych przez Walne Zgromadzenie Wielkopolskiej Izby Rolniczej w sprawie dramatycznej sytuacji na rynku kukurydzy i zbóż oraz trwającej sprzedaży nieruchomości rolnych Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa?*

Ceny zbóż w kraju podążają za cenami zbóż na rynku unijnym i światowym. Wynika to z faktu, że rynek zbóż jest rynkiem globalnym, a zboże jest towarem, transportowanym w każdy region świata. Obecnie spadki cen odnotowuje się na całym świecie.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie może regulować cen, ponieważ funkcjonujemy w gospodarce wolnorynkowej i byłoby to niezgodne zarówno z krajowymi jak i unijnymi przepisami. Poza tym jeśli stabilizacja rynku miałyby polegać na utrzymaniu wysokich cen zbóż i rzepaku na rynku krajowym, w sytuacji spadku cen na rynkach międzynarodowych, to taka stabilizacja doprowadziłaby do: załamania

eksportu ww. produktów z Polski z uwagi na to, że polskie produkty nie byłyby konkurencyjne cenowo na rynku europejskim i światowym, a tym samym załamania krajowego rynku zbóż i rzepaku z uwagi na brak możliwości upłynnienia nadwyżek, a także do zwiększenia przywozu zbóż i rzepaku do Polski, ponieważ produkty te na całym świecie byłyby tańsze niż w Polsce.

W celu ustabilizowania sytuacji na rynku zbóż przygotowano pakiet wsparcia dla rolników.

W odniesieniu do sytuacji na rynku kukurydzy informuję, że zbiory kukurydzy w Polsce w bieżącym roku, zgodnie z szacunkiem Głównego Urzędu Statystycznego, mogą być historycznie wysokie i wynieść nawet ok. 8,7 mln ton (o ok. 3% więcej od ubiegłorocznych). Trzeba też pamiętać, że w Polsce w ostatnich latach produkcja kukurydzy z roku na rok znacząco rosła: w 2021 r. wynosiła 7,5 mln ton, w 2020 r. 6,8 mln ton, a do roku 2019 oscylowała w granicach 4 mln ton (powierzchnia uprawy od 2019 r. także wzrosła ok. 2-krotnie). Natomiast zużycie krajowe kukurydzy nie charakteryzuje się tak dużą zmiennością: w 2023 r. szacowane jest na 4,9 mln ton, w 2022 r. było na poziomie 4,5 mln ton, a przed 2019 r. było to ok. 2,8-4 mln ton. Oznacza to, że w celu zbilansowania rynku niezbędny jest coraz większy eksport, którego wysokość powinna stanowić ok. połowę krajowej produkcji.

Duże zapasy zbóż są zatem wynikiem nie tylko przywozu z Ukrainy, ale też wysokiej produkcji w kraju w ostatnich latach. Większa podaż na rynku tworzy presję na spadki cen kukurydzy.

Odnosząc się do kwestii sprzedaży przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (powoływany dalej jako „KOWR”), nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (powoływanego dalej jako „ZWRSP”), należy wskazać, że jest ona prowadzona na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2329, z późn. zm.), ustawie z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 507, z późn. zm.), a także w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej

Skarbu Państwa i ich części składowych, warunków obniżenia ceny sprzedaży nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz stawek szacunkowych gruntów (Dz. U. z 2021 r. poz. 2092), a także wytycznych Dyrektora Generalnego KOWR wydanych w tym zakresie.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw, sprzedaż przez KOWR nieruchomości rolnych wchodzących w skład ZWRSP o powierzchni równej bądź większej niż 2 ha, w tym również w trybie pierwszeństwa w nabyciu na rzecz dzierżawcy, wymaga uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wniosek Dyrektora Generalnego KOWR o wyrażenie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgody na sprzedaż ww. nieruchomości powinien być uzasadniony względami społeczno-gospodarczymi, do których zaliczyć należy m.in.:

- posiadanie statusu rolnika indywidualnego, w tym m.in. „młodego rolnika”, który nie ukończył 40. roku życia oraz przystąpił do programów unijnych i zobowiązał się do powiększenia gospodarstwa rodzinnego poprzez nabycie gruntów rolnych,
- uczestnictwo w programach rolno-środowiskowych,
- prowadzenie ekologicznej lub innowacyjnej produkcji rolnej, w tym plantacji wieloletnich,
- prowadzenie produkcji zwierzęcej lub jej intensyfikacja,
- tworzenie nowych miejsc pracy.

Niezależnie od tego nieruchomość ZWRSP może być przedmiotem zbycia, pod warunkiem, że nie wystąpią przesłanki wykluczające możliwość jej trwałego rozdysponowania, tj. m.in. nie będą trwały prace nad zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie będzie toczyło się postępowanie administracyjne dotyczące realizacji inwestycji celu publicznego, inwestycji drogowych lub nie wystąpią inne okoliczności uniemożliwiające sprzedaż. W przypadku sprzedaży w ramach pierwszeństwa w nabyciu na rzecz dzierżawcy, ocenie podlega m.in. dotychczasowy przebieg umowy dzierżawy, jak również terminowe regulowanie zobowiązań finansowych dzierżawcy względem KOWR.

Każdorazowo decyzja o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży zarówno w trybie przetargowym, jak i bezprzetargowym (np. na rzecz aktualnych dzierżawców), zostaje przez KOWR podjęta po analizie kluczowej dokumentacji w sprawie, w tym otrzymaniu uzgodnień oraz stanowisk organów administracji publicznej (m.in. wójta gminy/burmistrza/prezydenta miasta, starosty, marszałka województwa, wojewody, konserwatora zabytków, zarządców dróg publicznych, wód, kopalni, itd.), jak również opinii środowisk rolniczych prezentujących spostrzeżenia co do koncepcji rozdysponowania nieruchomości ZWRSP oraz informujących o zainteresowaniu okolicznych rolników nabyciem gruntów rolnych na danym terenie. Ponadto sprzedaż nieruchomości rolnych o powierzchni równej bądź większej niż 2 ha wymaga uzyskania wcześniej już wspomnianej zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Oddziały terenowe KOWR zobowiązane są do wykonania rocznego planu sprzedaży nieruchomości ZWRSP. W planie sprzedaży typowane są przez te oddziały do sprzedaży nieruchomości zarówno w trybie przetargowym jak i bezprzetargowym (m.in. w trybie pierwszeństwa w nabyciu na rzecz dzierżawców). Zgodnie z nałożonym na Oddział Terenowy KOWR w Poznaniu rzeczowym planem sprzedaży, Oddział ten zobowiązany został do sprzedaży areału gruntów o powierzchni 550 ha. W wyniku dokonania analizy struktury ZWRSP, do sprzedaży w trybie bezprzetargowym Oddział Terenowy KOWR w Poznaniu zaplanował 250 ha gruntów rolnych, w trybie przetargowym – 200 ha gruntów rolnych, zaś gruntów o nierolnym charakterze – 100 ha. Według stanu na dzień 31 października 2023 r. plan sprzedaży został zrealizowany na poziomie 27%, tj. dokonano zbycia nieruchomości o powierzchni 148 ha.

Wymaga podkreślenia, iż każdy wniosek uprawnionego do nabycia nieruchomości aktualnego dzierżawcy rozpatrywany jest indywidualnie i prezentuje inny stan faktyczny i prawny oraz odmienne okoliczności uzasadniające nabycie. Nie bez znaczenia pozostają przy tym planowane przez dzierżawców inwestycje w posiadane przez nich gospodarstwa. Z analizy wniosków składanych przez dzierżawców wynika, iż planowane inwestycje są kluczową przesłanką determinującą wystąpienie dzierżawcy do KOWR z wnioskiem o nabycie nieruchomości w trybie pierwszeństwa w nabyciu. Planowane inwestycje polegają nie tylko na budowie odpowiedniego

zaplecza budynków i budowli, ale również skierowane są na rozwój hodowli. KOWR jako instytucja, której misją jest wdrażanie i stosowanie instrumentów wsparcia aktywnej polityki rolnej oraz rozwoju obszarów wiejskich na rzecz rolników oraz innych podmiotów funkcjonujących w sektorze rolno-żywnościowym, popiera wszelkiego rodzaju inwestycje na nieruchomościach, których celem jest modernizacja gospodarstw oraz ich innowacyjność. Zgodnie z zasadami obowiązującymi w KOWR, co do zasady, preferowane jest dokonywanie inwestycji przez dzierżawców na nieruchomościach stanowiących własność, a nie dzierżawionych. Ponadto posiadanie na własność gruntów daje możliwość zabezpieczenia kredytu udzielanego na dane zamierzenie inwestycyjne. Zatem w przypadku złożenia przez dzierżawcę wniosku o zakup nieruchomości w pierwszeństwie w nabyciu, którego uzasadnieniem jest m.in. dokonywanie inwestycji w prowadzone gospodarstwo, wniosek ten również zasługuje na uwzględnienie, co skutkuje koniecznością wystąpienia do właściwej izby rolniczej z prośbą o opinię.

2. Jakie działania dotychczas podjął Rząd, a jakie są planowane w najbliższej przyszłości w sprawie dramatycznej sytuacji na rynku rolnym?

Do dramatycznej sytuacji rolników doprowadził nie tylko niekontrolowany napływ towarów rolnych z Ukrainy, ale również brak działań poprzednio rządzących i ich nietrafione deklaracje. Za zapowiedziami nie były realizowane konkretne rozwiązania, bądź też pojawiały się one z dużym opóźnieniem. Od dłuższego czasu sytuacja polskich rolników jest bardzo trudna – na rynku zboża, rzepaku, trzody chlewnej, drobiu, a także owoców i warzyw opłacalność produkcji jest wręcz deficytowa.

Rozwiązanie bieżącej, trudnej sytuacji wymaga całościowego podejścia. Produkcja rolna musi być opłacalna, dlatego podejmowane będą pilne i efektywne działania wspierające producentów rolnych, które gwarantować będą zachowanie opłacalności produkcji rolnej.

Ważnym aspektem będzie stabilizacja i umocnienie rynku rolnego dla polskich producentów rolnych. Działania poprzedniego rządu pozbawione były rzetelnej analizy i strategii rozwoju poszczególnych rynków rolnych, dlatego będziemy dążyć do stabilizacji sytuacji na rynkach rolnych i zwiększenia opłacalności produkcji także poprzez dalszy rozwój rynków eksportowych, które w dużej mierze decydują o rozwoju polskiego rolnictwa. Ważnym aspektem będzie jednocześnie wzmacnianie

pozycji gospodarstw rolnych w łańcuchu żywnościowym i promowanie działań integrujących producentów rolnych.

Rada Ministrów w dniu 7 grudnia 2023 r. przyjęła rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które wprowadza m.in.: uruchomienie pomocy dla producentów kukurydzy.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn deklarowanej przez producenta kukurydzy we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich, o których mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, powierzchni upraw kukurydzy, z wyłączeniem kukurydzy na kiszonkę, nie większej niż 100 ha, i stawki pomocy.

Stawka pomocy wynosi:

1. 1000 zł na 1 ha powierzchni upraw kukurydzy, z wyłączeniem kukurydzy na kiszonkę, położonych w województwie lubelskim i podkarpackim;
2. 700 zł na 1 ha powierzchni upraw kukurydzy, z wyłączeniem kukurydzy na kiszonkę położonych w województwie małopolskim, mazowieckim, świętokrzyskim i podlaskim;
3. 500 zł na 1 ha powierzchni upraw kukurydzy, z wyłączeniem kukurydzy na kiszonkę, położonych w pozostałych województwach.

Powyższa pomoc będzie mogła być udzielana od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy publicznej określonej w nowelizowanych przepisach.

Na ww. rozwiązania poprzedni rząd nie zapewnił środków finansowych, zatem konieczne było zwiększenie budżetu dla rolnictwa.

Dodatkowo na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w 2023 r. wprowadzono szereg instrumentów wsparcia dla producentów rolnych, które

przyczyniły się do ograniczenia kosztów produkcji w związku z destabilizacją na rynku rolnym spowodowaną agresją Rosji na Ukrainę, w tym m.in.:

- dofinansowanie zakupu w okresie od dnia 16 maja 2022 r. do dnia 15 maja 2023 r. nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez od podmiotów prowadzących działalność w zakresie obrotu nawozami lub sprzedaży nawozów,
- możliwość udzielania pomocy dla producentów rolnych, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z zakłóceniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy w formie preferencyjnych kredytów płynnościowych (2%);

Przepisami ww. rozporządzenia wydłużono do 30 czerwca 2024 r. termin udzielania kredytów „płynnościowych” dla producentów rolnych oraz kredytów „skupowych”.

Poprzedni rząd nie zabezpieczył w budżecie środków finansowych na zwiększenie limitu akcji kredytowej. Stąd też nowe kierownictwo MRiRW w trakcie prac nad budżetem na 2024 r. zabezpieczyło środki finansowe (2,5 mld złotych) na podwyższenie akcji kredytowej dla tych kredytów (z 10 mld złotych do 12,5 mld złotych).

Ze względu na wysokie koszty zakupu paliwa rolniczego w 2023 roku ustawą z dnia 9 maja 2023 r. o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wprowadzono dwie dodatkowe formy pomocy dla producentów rolnych:

- dodatkowy limit zużywanego oleju napędowego dla producentów świń, owiec, kóz i koni,
- dodatkową pomoc zwiększającą stawkę zwrotu kosztów zakupu oleju napędowego zakupionego w okresie od dnia 1 lutego 2023 r. do końca lipca 2023 r. do pozostającego w dyspozycji producenta rolnego limitu na II nabór wniosków o 0,54 zł/litr ON, tj. do kwoty do 2 zł/ liter ON (pomoc dla MŚP).

Producenci rolni składali wnioski o zwrot podatku w odniesieniu do świń, owiec, kóz i koni oraz o dodatkową pomoc w drugim terminie składania wniosków o zwrot podatku, tj. od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia.

Dodatkowa pomoc została zatwierdzona przez Komisję Europejską w związku z zagrożeniem utraty płynności finansowej w gospodarstwach rolnych na skutek zakłóceń na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy z terminem realizacji do końca grudnia 2023 r..

Wprowadzono także:

1. pomoc dla producentów rolnych którzy sprzedali pszenicę, grykę lub kukurydzę od 1 grudnia 2022 do 14 kwietnia 2023 r., podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu zbożami, skupu lub przetwórstwa zbóż, jak również podmiotom skupującym zboża w związku z prowadzoną przez te podmioty produkcją zwierzęcą,
2. pomoc dla producentów rolnych, którzy w 2022 r. lub w 2023 r. co najmniej raz nie otrzymali zapłaty za sprzedaną kukurydzę,
3. pomoc dla producentów rolnych, którzy spełnili warunki przyznania pomocy, o której mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 2023 r. w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem środka wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych dla sektorów zbóż i nasion oleistych (Dz.U. poz. 762, 928 i 1320), i mimo tego nie otrzymali tej pomocy.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi od wielu lat zachęca rolników do tworzenia grup producentów rolnych i organizacji producentów. Obecnie kontynuowane jest wsparcie na tworzenie grup producentów rolnych i organizacji producentów w ramach PROW 2014-2020 (działanie 9). Wsparcie finansowe jest realizowane w formie rocznych płatności w okresie pierwszych pięciu lat od uznania grupy producentów rolnych lub organizacji producentów i kształtuje się następująco: 10%, 9%, 8%, 7% i 6% wartości przychodów netto grupy lub organizacji ze sprzedaży produktów wyprodukowanych przez jej członków w kolejnych latach 5-letniego okresu pomocy. Poziom wsparcia nie może przekroczyć równowartości 100 000 euro w każdym roku. Uzyskane środki mogą być wykorzystane np. na zakup sprzętu niezbędnego

do produkcji, urządzeń czy budynków do przechowywania zebranych produktów itd. Środki w ramach tego działania są cały czas wypłacane beneficjentom i będą wypłacane do 2027 r. W grudniu 2022 roku miał miejsce ostatni nabór wniosków w ramach tego działania, a Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wydała 193 decyzje o przyznaniu pomocy.

W okresie programowania 2023-2027 Wspólnej Polityki Rolnej również przewidziano dalsze wspieranie grup i organizacji producentów. W bieżącym roku uruchomione zostało wsparcie w ramach interwencji I.13.2 - *Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych*, objętej Planem Strategicznym dla WPR na lata 2023-2027. Zasady wypłaty wsparcia są takie same jak w ramach działania 9 PROW 2014-2020 (tj. ryczałt od wartości przychodów GPR/OP), przy podwyższonych poziomach procentowych: 10%, 9,5%, 9%, 8,5% i 8% wartości przychodów netto grupy lub organizacji w kolejnych latach 5-letniego okresu pomocy. Wprowadzono natomiast różnicę w rocznym maksymalnym poziomie możliwej do uzyskania pomocy i wynosi on:

- 100 000 Euro/rok – w przypadku organizacji producentów;
- 60 000 Euro/rok – w przypadku grup producentów rolnych (lecz nie więcej niż 6 tys. euro w przeliczeniu na jednego członka GPR).

Oprócz pomocy w ramach interwencji I.13.2, Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023 – 2027 przewiduje objęcie grup, organizacji, a także spółdzielni w sektorze rolno-spożywczym (i ich członków) preferencjami w zakresie dostępu do innych mechanizmów wsparcia w ramach Planu Strategicznego. Dotyczy to takich interwencji jak:

- Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje),
- Rozwój małych gospodarstw,
- Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - poza gospodarstwem,
- Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności.

Preferencje dla zorganizowanych form współpracy rolników przewiduje również działanie A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu w ramach Krajowego Planu Odbudowy.

3. *Czy rząd wypracował kompromis w sprawie ukraińskiego zboża, tak aby ukraińskie zboże nie zagrażało polskim rolnikom, z drugiej zaś strony takie rozwiązanie odpowiadałoby Ukrainie?*

Zapowiedziana szybka ścieżka przyjęcia Ukrainy do UE i otwarcie rynku europejskiego na towary ukraińskie, to poważne obawy oraz przyszłe wyzwania dla polskiego rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego.

Zniesienie unijnych ceł i otwarcie granic na produkty ukraińskie spowodowało niekontrolowany napływ tych produktów na nasz rynek, czego skutkiem były wielomilionowe straty polskich producentów. Znaczący wzrost importu ukraińskich surowców rolnych do Polski, to ograniczenie i zachwianie konkurencyjność polskiego rolnictwa. Poprzedni rząd zawiódł w tej sprawie, a jego działania były nierzetelne i nieskuteczne, i nie ochroniły polskich rolników przed zalewem m.in. taniego zboża ze wschodu.

W kontekście znaczącego importu towarów rolnych z Ukrainy, w dniu 22 grudnia br. przeprowadziłem rozmowę z ukraińskim ministrem rolnictwa Mykołą Solskim. Rozmowa ta dotyczyła m.in. unormowania kwestii wymiany handlowej produktami rolnymi pomiędzy Unią Europejską a Ukrainą. Podczas rozmowy uzgodniono również, że zostanie przygotowana wspólna informacja dotycząca obecnej polityki handlowej, która następnie będzie przedmiotem rozmów na szczeblu techniczny, prowadzonych przez ekspertów rynkowych z Polski oraz Ukrainy.

W związku z tym, że: administracyjne regulowanie cen nie jest zgodne z prawem UE, polityka handlowa UE leży w gestii Komisji Europejskiej, a skutki agresji Rosji na Ukrainę były odczuwalne w wielu regionach świata (podwyżki cen energii, paliw, nawozów, środków ochrony roślin, wzrost inflacji i kosztów produkcji) wprowadzono pomoc dla rolników, w sytuacji spadku dochodów ze sprzedaży ich płodów rolnych w wyniku wybuchu wojny, tj. m.in.: dopłaty do sprzedanych zbóż i rzepaku (ponad 3,6 mld zł), do zakupu nawozów (ponad 2,5 mld zł), paliwa rolniczego (ok. 1,9 mld zł), do zakupu materiału siewnego, oraz dla producentów rolnych, którzy w latach 2022-2023

nie otrzymali zapłaty za sprzedaną kukurydzę. Rolnicy mogą także skorzystać z kredytu płynnościowego (2%), a także z kredytu skupowego (2%).

Prowadzone są także działania mające na celu stabilizację rynku. Polegają one m.in. na:

- rozbudowie infrastruktury transportowej, drogowej i przeładunkowej w Polsce oraz współpracy z eksporterami, dzięki czemu możliwe było zwiększenie eksportu zbóż z Polski do historycznie wysokich poziomów. W sezonie 2022/2023 (1.07.2022 – 30.06.2023) z Polski wyeksportowano 12,8 mln ton zbóż, o 3,6 mln ton więcej niż w sezonie 2021/2022 i o 8,44 mln ton więcej niż w sezonie 2019/2020;
- zwiększaniu tranzytu ukraińskich zbóż i rzepaku przez terytorium Polski do historycznie wysokich poziomów - z miesięcznego poziomu ok. 130 tys. ton w I kwartale br. do 350 tys. ton w październiku 2023 r. Oznacza to ok. 3-krotny wzrost tranzytu;
- wsparciu dla rolników w rozbudowie silosów i magazynów zbożowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Daje to ponad 1 milion ton dodatkowej pojemności magazynowej;
- zablokowaniu w połowie kwietnia 2023 r. importu zbóż i rzepaku z Ukrainy, a od 16.09.2023 r. także niektórych produktów ich przetwórstwa. Zakaz obowiązuje do odwołania;
- pomocy finansowej dla firm, które skupiły kukurydzę moką w 2022 r. i są w złej kondycji finansowej na skutek skokowego spadku cen kukurydzy zakupionej przez te firmy w zeszłym roku i braku możliwości sprzedaży kukurydzy bez straty. Pomoc pozwala na kontynuację skupu kukurydzy od rolników przez te firmy w trakcie tegorocznych żniw kukurydzianych;
- zgłaszaniu problemu niskich cen zbóż, szczególnie kukurydzy, na forum Unii Europejskiej.

Jednocześnie w celu zwiększenia możliwości wykorzystania zarówno krajowej produkcji kukurydzy, jak i produkowanego z niej bioetanolu, ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. *o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu*, wprowadzono zmiany w zasadach funkcjonowania krajowego rynku biopaliw. W wyniku tych zmian, z dniem 1 stycznia 2024 r. wprowadzony zostanie europejski standard benzyny E10 w ramach paliw E95,

polegający na zwiększeniu udziału biokomponentów z 5% objętości do 10% objętości benzyn, co powinno zwiększyć zapotrzebowanie na bioetanol, a tym samym zboża o dodatkowe około 400-500 tys. ton.

Niezależnie od tego, w obliczu wybuchu wojny, trzeba pamiętać, że:

- skutki agresji Rosji na Ukrainę są odczuwalne w wielu regionach świata, a nie tylko w Polsce czy UE;
- rynek zbóż jest rynkiem globalnym, a spadki cen odnotowuje się od wielu miesięcy na całym świecie;
- gros działań leży w kompetencji KE, a ich uruchomienie i forma musi być wynikiem konsultacji ze wszystkimi państwami członkowskimi i wymaga uzyskania ich zgody. Do obszarów takich należy m.in. polityka handlowa, ale też interwencje na rynkach rolnych;
- istnieją uwarunkowania, których nie da się przewidzieć, np. jak długo będzie trwała wojna w Ukrainie czy planów i działań Rosji (największy eksporter pszenicy na świecie) w celu zdestabilizowania światowego rynku zbóż.

4. *Kiedy Ministerstwo ujawni listę firm, które sprowadzały zwolnione z cła zboża z Ukrainy?*

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pani Anna Gembicka w dniu 27.11.2023 r. wystąpiła do podlegających Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi inspekcji: Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Weterynaryjnej i Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa z prośbą o przekazanie list zawierających nazwy podmiotów, które importowały zboża z Ukrainy. Przekazane listy zostały opublikowane na stronie internetowej MRiRW w dniu 28.11.2023 r.

Z wyrazami szacunku

Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych